

Будівництво нових блоків Хмельницької АЕС

Проект добудови енергоблоків ХАЕС 3, 4

Історія енергоблоків № 3 та 4 Хмельницької АЕС бере свій початок з середини 80-х років минулого століття. Фаза будівництва конструкцій енергоблоків тривала з 1985 по 1990 р. В серпні 1990 року Верховна Рада України оголосила мораторій на будівництво нових АЕС. Але вже в жовтні 1993 року мораторій було скасовано. У 2005 році Кабмін прийняв рішення реанімувати та добудувати енергоблоки. За 10 років було розроблено ТЕО, проведені консультації з громадськістю та обговорення з сусідніми країнами у рамках Конвенції Еспо, прийнято відповідний закон, отримані всі дозволи. Постійне зростання вартості проекту, невирішене питання з наявними конструкціями, невизначеність із фінансуванням, а згодом і агресія РФ проти України поставили крапку на будівництві енергоблоків № 3 та 4 у тому вигляді, в якому воно передбачалося всі ці роки.

У 2016 р. техніко-економічне обґрунтування проекту було оновлено під "європейського" постачальника технології, яким виявилась підконтрольна росіянам "Skoda JS".

Вплив роботи енергоблоків на довкілля

До ухвалення Закону про спорудження енергоблоків 3 і 4 ХАЕС має бути завершена оцінка впливу на довкілля (ОВД) від їх будівництва і роботи. Таку оцінку та консультації із громадськістю Мінприроди України провело у 2019 році. Робота двох додаткових блоків на ХАЕС матиме вплив на річки та водозабезпечення регіону, а також призведе до утворення значної кількості радіоактивного відпрацьованого палива, технології безпечного захоронення якого досі не існує.

В процесі підготовки висновку з ОВД, відповідно до міжнародних зобов'язань, Україна провела консультації із країнами, які можуть постраждати від роботи ХАЕС, зокрема із Австрією. Австрійські фахівці у своєму звіті наголосили на суттєвих недоліках та ризиках проекту: невідповідність обраного реактора сучасним стандартам безпеки, недооцінені ризики зовнішніх екстремальних подій (землетруси, торнадо, тощо), недостатній захист від терористичних атак та диверсій, необхідність переоцінки стану існуючих конструкцій.

1985 рік

Початок будівництва енергоблоку № 3

Початок будівництва енергоблоку № 4

ВР України оголосила мораторій на будівництво нових АЕС

ВР України скасувала мораторій на будівництво АЕС

КМ України прийнято рішення, про відновлення будівництва енергоблоків

ВЕРЕСЕНЬ 1985 року

ЧЕРВЕНЬ 1986 року

3 СЕРПНЯ 1990 року

21 ЖОВТНЯ 1993 року

21 ЛИПНЯ 2005 року

Навіть безаварійна робота АЕС небезпечна

Згідно з результатами німецьких досліджень, захворювання на лейкемію серед дітей у віці до п'яти років зустрічаються тим частіше, чим ближче вони проживають до АЕС. Первинна захворюваність на злоякісні новоутворення за останні три роки у районі Балаковської АЕС (РФ) зросла на 16,5 %. Комісія МОЗ Росії ще у 90-і рр. звернула увагу на захворюваність щитовидної залози у дітей, що проживають біля Балаклавської АЕС.

Можливість використання наявних конструкцій не доведена

На початку будівництва енергоблоків №3 та 4 ХАЕС планувалися встановити реактори ВВЕР-1000/В-320. Після катастрофи на Чорнобильській АЕС будівництво атомних блоків було зупинене, але зведені конструкції довгий час не були законсервовані належним чином. За 30 років значно посилися вимоги безпеки, особливо враховуючи наслідки катастрофи на АЕС «Фукусіма-Даїчі». Виконання жорсткіших вимог потребує спорудження додаткових систем, які не були передбачені у вихідному проекті. Відповідно реактор з додатковим обладнанням буде мати інші розміри та іншу вагу. Востаннє стан будівельних конструкцій обстежувався 6 років тому - у 2012 році. Причому невідомо чи проводився обрахунок вартості проведення ремонтних та відновлювальних робіт і чи оцінювались можливі ризики. Таким чином, можливість інтеграції наявних конструкцій до проекту залишається непідтвердженою.

Електроенергія – на експорт, загрози – Україні

З 2015 року НАЕК «Енергоатом» у співпраці з польським урядом намагається реалізувати проекту «Енергомист «Україна-ЄС». Проект вартістю 243,5 млн євро передбачає продаж електричної енергії з Хмельницької АЕС до енергосистеми Європейського Союзу ENTSO-E. Отримані кошти планується витратити на спорудження енергоблоків № 3, 4 ХАЕС.

Астрономічна вартість

Вартість проекту спорудження ХАЕС 3,4 неодноразово змінювалась. У квітні 2010 року проект оцінювався у 15 млрд грн (1,4 млрд євро за середнім курсом 2010 року). А на початку 2017 року, генеральний директор ХАЕС Микола Панащенко заявляв, що вартість проекту будівництва складає 3,7 млрд євро.

Будівництво атомних енергоблоків у всьому світі супроводжується збільшенням вартості та термінів спорудження. Так, вартість спорудження фінського Олкіуото-3 зросла з 3,2 млрд. євро до 8,5 млрд. євро. Енергоблок мав розпочати роботу у 2010 році але його досі не введено в експлуатацію. Добудова двох блоків подібного до ХАЕС дизайну на словацькій АЕС Моховце вже зараз оцінюється у 5,4 млрд євро, хоча вони за розміром удвічі менші ніж заплановані на ХАЕС (880 МВт замість 2000 МВт).

Альтернатива ХАЕС 3,4 існує!

Енергоємність української економіки у 3-4 рази вища середньої в ЄС. Якщо довести рівень енергоємності та енергоефективності української економіки до середньоєвропейського, то це дозволить скоротити споживання паливно-енергетичних ресурсів у сільському господарстві, промисловості, будівництві, сфері послуг і житловому секторі майже на 46 %. Це еквівалентно 30 млрд куб.м. газу або більше 12 млрд євро щороку. Якщо перевести цей потенціал в електроенергію, то отримаємо щонайменше 250 млрд кВт*г щороку, тобто більше, ніж Україна споживає зараз, приблизно у півтора рази.

Завдяки підвищенню енергоефективності та зменшенню марнотратства енергії Україна може стати енергетично незалежною і відмовитися від будівництва шкідливих та небезпечних об'єктів. Як це зробити?

Енергоефективність – найбільший енергетичний ресурс України!

ГО "Центр екологічних ініціатив "Екодія"
Громадська організація, яка об'єднує експертів
та активістів навколо ідеї збереження довкілля

📍 01032 Київ, Україна, ас 26 🌐 ecoaction.org.ua
📘 fb.com/ecodiya ✉ info@ecoact.org.ua
📷 instagram.com/ecodiya 📞 +380 44 353-78-41

Більше інформації про будівництво блоків на ХАЕС

1. Чому атомна енергетика - брудна енергетика і не може вважатися «екологічною»
ecoaction.org.ua/atom-ne-eko.html
2. Спорудження атомних блоків № 3 та 4 Хмельницької АЕС: аналіз ризиків проекту
ecoaction.org.ua/sporudzhennya-atomnyh-blokiv-khaes.html
3. Долучитися до кампанії
ecoaction.org.ua/diyalnist/x34

© Центр екологічних ініціатив «Екодія» - Екодія, 2018

Ця публікація здійснена за фінансової підтримки Норвезького товариства охорони природи (Naturvernforbundet). Зміст публікації є предметом відповідальності Центру екологічних ініціатив «Екодія» і не може розцінюватись як такий, що відображає точку зору Норвезького товариства охорони природи.

Naturvernforbundet
Friends of the Earth Norway

Цю публікацію дозволяється копіювати або передруковувати повністю або частково з некомерційною метою без спеціального дозволу від Екодії, однак, посилання на джерело є обов'язковим.

Матеріал надруковано у видавництві «Print Quick» на замовлення ГО «Центр екологічних ініціатив «Екодія». Наклад 200 од.
Розповсюджується безкоштовно.